

פרוטוקול מס. 41/ב

מישיבת ועדת החינוך והתרבות, שהתקיימה
ביום ד', ג' באב, תשי"ג - 15.7.53,
בשעה 08.45

נכח:

- חברי הוועדה:
- ט. פרסיץ - היו"ר
 - ב. אזניה
 - ח. בוגר
 - ז. בן-יעקב
 - ט. כפרית
 - ד. נצר
 - ק. כהנא
 - י. חמילנסקי
 - ר. צברי
 - א. רימלט
 - י.ס. רוזנברג
 - א. פרי - במקום חה"כ ס. ארם

מזכירים:

סר החינוך והתרבות - ב"צ דינור
ד"ר ריגר - מנהל מסד החינוך והתרבות
גב' סטנר - היועצת המספסית של מסד החינוך
סר וינס - נציג מסד המספסית

נעדרו:

- ס. אונא
- א. ברטן
- א. רזיאל-נאור

סדר היום:

דיון בחוק החינוך המסלכתי, תשי"ג - 1953,
סעיפים (15) - (11).

=====

היו"ר ס. פרסיץ:

אני פותחת את הישיבה.
יש לי הצעה לא למחוק את הסעיפים 11-14,
כי אם לנסח את הסעיף 11 כדלקמן: "עד תאריך שייקבע על ידי הסר ויפורסם
ברשומות", ושאיים הורים של תלמיד בגיל חינוך חובה, שלמד בשנת תשי"ג במוסד
חינוך דסמי, להודיע כי ברצונם לחנך את בנם במוסד חינוך המוסתת על תכנית
מסוימת ויש בו תנאים סניטאריים מתאימים לדרישות מסד הבריאות.
אפשר גם להוסיף סעיף שיאמר, כי ייקבעו תקנות המסדירות את מעמדם של
מוסדות מוכרים ואף את התמיכה בהם.

גב' סטנר:

הייתי מציעה להסמיט דברים כמו תנאים
סניטאריים, מפני שהם כלולים כבר
בפקודת החינוך המנדטורית מסנת 1933.

א. רימלט:

הייתי מציע למחוק את סעיף 12.
את הסעיף 13 אני מציע להתחיל: "סוסד
חינוך המוכר או המתקיים מחוץ למסגרת חוק זה, יחולו הוצאות החזקתו...".
את הסעיף 11 אני מציע לנסח: "עד תאריך
שייקבע על ידי הסר ויפורסם ברשומות", ושאיים הורים תלמיד להודיע לרשות
החינוך המקומית שבנם שהתחנך בתשי"ג בבית ספר דסמי יתחנך מחוץ למסגרת

ועדת החינוך והתרבות,
15.7.53

א. רימלט:

חוק זה. "לא הייתי מפרט כאן את כל התנאים הדרושים להכרה במוסד.
את סעיף 14 הייתי מציע להשאיר.

א. פרי:

בסיפא של סעיף 11 אני מציע להוסיף:
"אלא בהתאם לתכנית הלימודים
שנקבעה על-ידי הגוף הפדאגוגי של הזרם.

בסיפא של סעיף 12 אני מציע לכתוב:
"כ... כי מיום האכרזה ואילך נעשה המוסד למוסד סוכר ונתמך.

בריפא של סעיף 13 אני מציע לכתוב:
"מיום שחלל מוסד חינוך רשמי לפי סעיף 12, יסתפרו ההורים בהוצאות
החזקתו והם ישאו באחריות מסותפת לכל התחייבות להוצאה נוספת שנוצרה...".

את סעיף 14 אני מציע לנסח כדלקמן:
"הטר רשמי לקבוע בתקנות תנאים וסדרי רישום של מוסדות חינוך לא רשמיים,
הניהול והפיקוח והסתתפות המדינה בתקציביהם.

ב. אזניה:

הצעתי היא שיט למחוק את הסעיף 12.
סעיף 13 יתקטר עם סעיף 11. אני
סקבל את הנוסח של חה"כ רימלט לסעיף 13. בסעיף 14 אני מציע לכתוב "הטר
רשמי לקבוע בתקנות סדרי להקמת מוסדות חינוך לא רשמיים", מפני שאני
רוצה לסדריים אלה יפורטו בתקנות.

ג. גז-יעקב:

הצעתי בסעיף 11 היא לקבוע את הזמן
להודעות ההורים לא עד התאריך
שיקבע על-ידי הטר, אלא עד זמן מסויים, נניח "לא יאוחר מזמן הרישום
הרשמי בארץ".

בסעיף 12 אני מתבדר לקביעת 60%
מספר ההורים ואני מציע לכתוב במקום זה "רוב", זאת אומרת, 51%.

שטענו סחה"כ רימלט שהוא אינו טבין
כיצד מוסדריים לבני אדם פרטיים בינינים ציבוריים. הוא אפילו הזכיר את
אגודת ישראל. בחוק לא מדובר על אגודת ישראל. הכוונה להורים שהם תושבי
סקום מסויים, נושאים בעול ובאחריות ותופסים מקומות הטוכריים על-ידי
המטטלה. הם אינם בני חורגים, הם נאמנים לעמם ולעצמם. הם רוצים לתת
לחינוך לילדיהם.

הינו"ר ט. פרסיץ:

ישנם הרבה מאד הורים שהם תושבי
תל-אביב ורוצים לסלוח את ילדיהם
לגימנסיה "הרצליה". האם פרוט הדבר שהם יוכלו לדרוס לעצמם בנינים בזכות
זו שהם תושבי העיר, מסלמים מסים ויש להם ילדים בגיל חינוך חובה?
אני מציעה להשאיר את הסעיפים

11 - 14.

בנ. סטור:

אם סקבלים את הצעתו של חה"כ רימלט
ואוסרים בסעיף 11, כי ההורים רשאים
להודיע שהם חפצים כי בניהם ילמדו במוסד חינוך יסודי מחוץ לחוק זה ואני
הוצאות הלימוד יחולו על ההורים - נוסח זה הוא כולל מאד. מניסוח זה
מסתמע שהמוסדות הפרטיים שהיו שייכים עד כה לאיגודים מספטיים טובים
ומתקיימים על חשבונם. מעתה ואילך יצטרכו ההורים לשאת בהוצאות החזקתם.

מר ויינס:

את הסעיפים 11 - 14 אפשר לחלק
לשת קבוצות. סעיף 14 הוא סעיף
קבע וצריך להדפייע לפני הסעיפים 11 - 13, שהם סעיפי מעבר בלבד וסדריים
בעיה חד-פעמית הקיימת רק בשנת הלימודים תשי"ד. הצעתי היא שיצביעו על
סעיף 14 ללא כל קטר עם הסעיפים 11 - 13. בסעיף 14 חלו סיבוטים מספטיים
וענייניים. הקמת מוסדות, לפסל, אינה צריכה להיות כלולה בחוק החינוך
המטלכתי. בעיה זו מצאה את פתרונה - בין טוב ובין רע - בפקודת החינוך

סר ויינז:

הטנדאטורית. כגון היתה הכוונה לקסור את הענין עם חוק לימוד חובה, שבו כתוב, כי ישנם מוסדות מוכרים לפני סוגים, כל מוסד חינוך רשמי הוא מוסד מוכר ויכול להיות גם מוסד חינוך בלתי רשמי שהוא מוסד מוכר. היתרון של מוסד בלתי רשמי מוכר על פני מוסד בלתי מוכר הוא בזה שאדם הסולח את ילדו למוסד חינוך מוכר יוצא ידי חובת לימוד חובה. הכוונה היא להטיל על כל מוסדות חינוך מוכרים בלתי רשמיים תכנית יסוד, אבל דבר זה אינו פשוט, כי יש להתחשב גם בכל סיני שלבים של חינוך, ודבר זה דורש תיאום. בסעיף 35 ישנה הוראה בדבר הנהגת תכנית יסוד במוסדות חינוך מוכרים קיימים. כל מוסד שאינו מוכר וירצה שיכירו בו יהיה חייב להנהיג תכנית יסוד. זה, למעשה, נאמר בסעיף 14.

הצעתו היא, ואני מבין שסר החינוך תומך בה, סעיף 14 יבוא בחוק כסעיף 11 ואילו הסעיפים 13 - 11 יופיעו אחריו. אני מציע שהנוסח של סעיף 14 יהיה כדלקמן: הסר רשמי לקבוע בתקנות סדרים ותנאים להכרזת מוסדות חינוך לא רשמיים כמוסדות מוכרים, להנהלתם ולפיקוחם ולתמיכת המדינה בתקציביהם. אני מדגיש את הטלה "תמיכה" במקום "הסתתפות".

י. סמילנסקי:

האם אני מבין נכון, כי לפי הניסוח הנוכחי של סעיף 14 לא יתכן שיהיו במוסדות בתי ספר, ואפילו בלתי רשמיים ובלתי מוכרים, אשר ייצאו מחוץ לפיקוח המדינה? לעומת זאת, לפי ניסוחו של סר ויינז מתקבל כי הפיקוח של המדינה יחול על מוסדות מוכרים בלבד. שאלתי השניה היא בקשר עם הטלה "תמיכה". אם כתוב בסעיף 14 שהסר רשמי לקבוע בתקנות את הסדרים ותנאים לתמיכת המדינה בתקציבי המוסדות, האם לא מסתמע מזה שמכל מקום המדינה חייבת לתמוך בתקציבי המוסדות? האם לא יהיה מן הנכון לכתוב "סידת התמיכה", כי אז פירוט הדבר טאפט ועד למעלה?

ג. אזוביה:

האם לא נקל על עצמנו אם נסתפק בכך שבאשר, כי הסר רשמי לקבוע את התנאים והסדרים להכרזת מוסדות חינוך בלתי רשמיים כמוסדות חינוך מוכרים? הסדרים והתנאים עצמם ייקבעו בתקנות.

ח. בוגר:

אני רוצה לציין, כי צריך להיות מובן שתוך העיון בחוק טבית ספר בלתי מוכר אינו פותר מחינוך חובה.

י. רוזנברג:

בקשר לטלה "ריסוסם", האם היא לא תובן בצורה כזו שמוסד מוכר לא ירצה להירסם, הוא ייטלא בתחילה את כל התנאים הדרושים להכרתו ואחר כך לא ירצה להירסם. האם אפשר יהיה להכריח אותו לכך? לכן אינני חושב שאפשר לקבל את הצעתו של חה"כ אזוביה. כפי סעיף 14 נוסח על-ידי סר ויינז יוצא כי הסר יהיה רשמי לקבוע בתקנות את התנאים הטייטליים הדרושים למוסד כפי שיכירו בו. בקשר להסתתפות, האם לא צריך להיות כתוב: "...להסתתפות המדינה בתקציביהם לפי החלטת הסר"? אני אומר זאת שתוך דאגה לבעיה שחה"כ סמילנסקי עורר אותה. אם ייקבעו בתקנות סדרים ותנאים לטמן התמיכה, אזי הסר יהיה מוכרח לתת לכל מוסד חינוך מוכר את אותו התקציב ולא יהיה רשמי להחליט שמוסד זה מקבל תמיכה ואילו הסני אינו מקבל. לפי הנוסח הנוכחי ניתן לפרט שכל מוסד אשר מטלא אחר התנאים הטייטליים שנקבעו בתקנות חייב לקבל תמיכה.

גב' סטנר:

בקשר לענין התמיכה; אני מפנה את תשומת לבם של חברי הוועדה לפקודת החינוך הטנדאטורית, אשר בה מופיע המושג של תמיכה והסתתפות המדינה בתקציבי מוסדות החינוך, אולם דבר זה אינו קובע כי התמיכה שווה בכל המקרים וידוע שמטלת המנדט תסכה בבתי הספר הטובים בצורה לגמרי בלתי שווה.

לגבי שאלת הריסוסם, אני סבורה שאין להכניס כאן בעיות שהן אמנם חשובות, אבל אינן נוגעות לחוק זה. אני חושבת שרד רוזנברג יסכים אתי שענין הריסוסם, כפי שהוא מופיע כאן, אינו כולל את אותם הדברים שסר רוזנברג מתכוון אליהם. אם יכניסו את זה כאן, זה

ג. סוגי:

עלול להזיק. אם רוצים לכלול בחוק דבר מסויים, יש לעשות זאת בשיקול דעת ולא להכניסו דרך סדק.

ס. נציג:

לפי נוסח סעיף 14, כפי שהוצע על-ידי הממשלה, יוצא שמסדירים כאן ענינים אמוליים טעונים תיקון, אבל הם אינן נוגעים לחוק זה. אני מציע סעיף 14 לא ידבר על הקטת מוסדות, כי אם ידון באופן הכרה במוסד חינוך יסודי בלתי רשמי כמוסד סוכר.

אשר להענקת תקציב, הרי לדעתי, לא מטמטם טן הנוסח הנוכחי כי השר חייב לתת תמיכה. לעשות זאת, אם תתקבל הצעת חה"כ סטילנטקי לכתוב "מידת התמיכה", יתפרש מזה שיטנה חובה לתמוך בתקציבי המוסדות. כדי להבהיר את כוונת סעיף זה אני מציע לכתוב: "... ולתמיכת המדינה בתקציביהם, במידה שתאושר על-ידי השר". לפי זה השר יקבע אילו תנאים נותנים למוסד רשות לבקש תמיכה. לאחר שהמוסד ביקש תמיכה רשמי השר לקבוע את הפרטים.

אשר להצעת חה"כ אזניה למחוק את הסיפא של הסעיף החל מהלה "רישומם", הרי אם הצעה זו תתקבל אפשר יהיה לומר שעל מוסד מסויים לטלא באופן חד-פעמי את התנאים הנדרשים כמוסד סוכר ולאחר שהוכר הוא רשאי לנהל את עניניו ללא כל פיקוח מצד הממשלה. סדרים זהו דבר חד-פעמי; תנאים לניהול בית ספר - פירוט הדבר שעיין הממשלה תהיה תמיד פקוחה עליו.

סדוע המלים "סדרים ותנאים" מופיעות בסעיף 14? הסיבה לזה היא שאחד התנאים הוא שתכנית יסוד תחול על מוסדות חינוך שיוכרו כיום וגם על אלה שיוכרו בעתיד. סעיף 14 סובר על מוסדות חינוך שיוכרו טיום קבלת חוק זה וטילך.

אשר לסעיפים 13 - 11, אמרנו שהם למעשה ענין אחד ודנים בעיה חד-פעמית. מבחינה טעמית סעיפים אלה אינם מעסיים ובחוקים, כי חוק החינוך הממלכתי אינו כופה על אף אחד לשלוח את ילדיו למוסד חינוך רשמי דווקא. סעיף 26(3) אמר שאדם יוצא ידי חובה לגבי חוק חינוך חובה גם אם שולח את ילדיו למוסד סוכר בלתי רשמי. הדין המספטי אמרת שאם ההורים אינם רוצים לשלוח את ילדיהם למוסד חינוך ממלכתי, יקיסו להם בית ספר אחר וימסרו את ילדיהם שמה.

אולם קיימת בעיה טעמית, אשר בה התחשבה הממשלה, היא בעיית שטח ובנינים לבית ספר חדש. אם לא נותנים לאנשים אפשרות למצוא מקום אחר שבו אפשר להקים בית ספר, הרי למעשה, פירוט הדבר מטכריחים אותם לשלוח את ילדיהם למוסדות החינוך הממלכתי. כוונת הממשלה היתה למצוא פתרון לבעיה זו, ואני חושב שהפתרון בחוק הוא די הוגן, אם כי ישנה בו לקונה בקטר ל-40% מכלל האורים. אם הוועדה תחליט שאין להתעלם מן הבעיה הטעמית של חוסר מבנים ושטח להקמת בתי ספר חדשים, הרי אי-אפשר למחוק את הסעיפים 13 - 11. לכן אני מציע להצביע תחילה על הבעיה העקרונית אם יש למחוק את הסעיפים הללו ורק אם יוחלט להשאירם תדון הוועדה בכל סעיף לחוד. אם יוחלט להשאיר את הסעיפים 13 - 11 מציע לוועדה סעיף אשר יפתור את בעיית 40% הנותרים.

ה. יו"ר ע. פרמיץ:

ברצוני לשאול את סר ויינט שאלה פטוטה. חוק החינוך הממלכתי, עד כמה שידוע לי ולחברי הוועדה, כוונתו להקים רשת חינוך אחידה, דתית וחילונית, לילדים ישראלים במדינה. אין זאת מוסדת שהמדינה תרצה להכריח את האנשים לשלוח את ילדיהם למוסד חינוך ממלכתי. היות נותנת אפשרות לכל אדם לחנך את ילדו ברצונו על חשבונו בכל מוסד חינוך בארץ ובלבד שמוסד זה יטלא את התנאים הטיביטליים הנדרשים ממוסד המקנה חינוך לילדים לפי חוק חינוך חובה. אין לדבר על כך שהסעיפים 13 - 11 גאים לנוע כפיה. סעיפים אלה, לפי דעתי, גאים לקבוע פרס לאלה שאינם חפצים לקבל על עצמם את החלטת הכנסת בדבר הקטת חינוך ממלכתי. היום אנודת ישראל היא אשר אינה מסכימה לחינוך ממלכתי, סוד יהיה זה "הסודר הצעיר" ומחרתיים - ציבור אחר. אין כאן איפה ואיפה. אנו מעמידים לאנשים אלה שאינם מקבלים את החלטת הכנסת, לרשותם, בנינים וכל אותם הדברים שכה חסרים לנו כדי להקים רשת חינוך ממלכתית הראויה למטה. אני מבקשת ספר וינט להביע את דעתו בענין זה.

ועדת החינוך והתרבות,
15.7.53

1. בן-יעקב:
מה פירוש הדבר שהסעיפים 11 - 13 הם חד-פעמיים? אם, נניח, בעוד שנה, 60% מהורים במוסד מוכר ורשמי יודיעו שהם רוצים כי במוסד מסויים זה תוצג תכנית לימודים שלא לפי הוראות חוק זה, אזי הסעיפים 11 - 13 כבר לא יחולו עליהם? אם כן הוא הדבר הרי שדנים אותם לניווין.

הי"ר ט. פרסיץ:
אני חפצה להעיר לכה"כ בן-יעקב, כי ישנה אי-הכנה מצדו. אם כשנה הבאה ייסגרו הורים סיודיעו לטר כי אינם רוצים בחינוך מסלכתי לילדיהם, לפי הצעת המססלה לסעיפים 11 - 13 הם יקבלו פרס על התבדלותם. בעוד שנתיים פרס זה כבר לא ינתן.

י.ט. רוזנברג:
אם כעבור שנה 60% מהורים במוסד מוכר בלתי רשמי ירצו לעבור לחינוך מסלכתי, האם תינתן להם האפשרות הזו?

גב' טטור:
ברצוני לענות לכה"כ בן-יעקב. חוק ליסוד חובה נשאר בתוקפו. בחוק המוצג לפנינו נותנים אפשרות להוציא מוסדות מסערכת חינוך מסלכתי רק במסך תקופה של קבע על-ידי הטר. אולם החוק אינו מצביל את המוסדות שכבר פרטו מסערכת החינוך המסלכתי בקבלת תלמידים חדשים. לכן אין לומר שמוסדות אלה נידונים לניווין. אם בית ספר חדל להיות רשמי והוא מתפתח ודרוש לו בנין חדש, אין המססלה או העירייה חייבות לספק לו בנין זה. אין המססלה מוכנה ביודעין לפעול נגד החינוך המסלכתי.

אטר לשאלת כה"כ רוזנברג, עלי לומר שאין טום מניעה לכך שמוסד מוכר יבקט מהטר להכיר בו כבמוסד רשמי, אם הוא ינהיג בכתליו את החינוך המסלכתי.

טר החינוך והתרבות:
אני רוצה לענות לכה"כ בן-יעקב. אם לא נותנים ללחום נגד החינוך המסלכתי האם פירוש הדבר שזו התנוונות? מוסדות שבהם 60% של ההורים יודיעו לקראת השנה הבאה שהם אינם רוצים בחינוך מסלכתי, מוסדות אלה יפרטו לפי הסעיפים 11 - 13. אבל בעוד שנתיים לא יתכן דבר כזה.
אני מסכים שמעיף 14 יכוא לפני מעף 11. אני חושב שהמדינה צריכה להגיד באילו בתי ספר היא רוצה לתמוך. יבואו בחשבון לקבלת התמיכה אותם המוסדות המסלאים אחר תנאים שייקבעו בתקנות והכוונה לסילוי כל התנאים ולא רק חלק מהם. כה"כ פרי העלה כאן הצעה שההורים ישתתפו בתקציב המוסד. פירוש הדבר שגם אם המוסד אינו סייך לרשת החינוך המסלכתי תצטרך המדינה להיות אחראית לתקציבו וההורים יהיו מוכנים להסתתף בהוצאות. דבר כזה לא יתכן. אנחנו אוטרים שמי שאינו רוצה בחינוך מסלכתי יחנך את ילדיו בבית ספר אחר, אבל החינוך הזה יהיה על חשבוננו.

כה"כ הציע לקבוע בסעיף 11 51% במקום 60%. אבל מה יהיה עם 49% הנותרים? אן רוצים להסאיר את כל הטובות של מסטר הזרמים ואילו את אי-הנוחיות של מסטר הזרמים מטסלים על המססלה. הצעתו של כה"כ פרי היא "מצויינת", המססלה מסתתפת בתקציב המוסדות ואילו את תכנית הלימודים במוסד יקבע הגוף הציבורי.

לשאלת כה"כ רוזנברג עלי לענות שהמססלה יכולה לקבל תמיד את אלה הרוצים לחזור לחינוך מסלכתי.

בסיכום אני מציע לקבל את הסעיפים 11 - 13 כמו שהוצעו על-ידי המססלה, כי זו עמדתה העקרונית.

הי"ר ט. פרסיץ:
אני רוצה להפנות את תשומת-לב טר החינוך טעם כל הדרך-ארץ כלפי המססלה אין הכנסת רואה חובה לעצמה לקבל את נוסח המססלה.

טר וייגוס:
אני רוצה לענות לשאלת יו"ר הוועדה. אני הדגשתי שאם יימחקו הסעיפים 11 - 13 אי-אפשר יהיה לטעון מבחינה פורמאלית כי חוק החינוך המסלכתי

סר ויינס:

כופה על האנשים לסלוח את ילדיהם למוסדות החינוך הממלכתי. אולם, בטענות, אם ייטחקו הסעיפים הללו, אינני יודע כיצד ההורים יוכלו לפרוש ממערכת החינוך הממלכתי.

הינ"ר ש. פרסיץ:

סעיפים 11 - 13 באים לעודד את ציבור ההורים לפריסה ממערכת החינוך

הממלכתי.

סר ויינס:

הם אינם באים לעודד אלא לעזור לעקשנים. אם ישנם הורים המוכנסים לשאת בהוצאות ובלבד שילדיהם יתחנכו במוסד מסויים, הרי יש להתחשב בהם.

אני מציע שהוועדה תצביע תחילה אם יש להשאיר את הסעיפים 11 - 13 בחוק או למחוקם. אם יוחלט להשאירם יהיה צורך למצוא סידור גם ל-40% של ההורים. זהו תנאי בל יעבור. לישיבה אכתוב מכתב נוסח חדש לסעיפים 11 - 13, בהתאם להערות שנשמעו על-ידי חברי הוועדה.

ההצבעה על הסעיפים 11 - 13
נדחתה לטובת הבא
=====

הינ"ר ש. פרסיץ:

אנו עוברים לסעיף 14. הסעיף זה יסגן שלוש הצעות. א) הצעת סר ויינס האומרת: "הסר רשמי לקבוע בתקנות סדרים ותנאים להכרזת מוסדות חינוך לא רשמיים כמוסדות סוכרים, להנהלתם, לפיקוחם ולתמיכת המדינה בתקציביהם, במדיה שהסר יחליט על כך."

ב) חה"כ פרי מציע לכתוב: "הסר רשמי לקבוע בתקנות תנאים וסדרי רישום של מוסדות חינוך לא רשמיים, הניהול והפיקוח ולהסתתפות המדינה בתקציביהם."

ג) חה"כ כהנא מציע להשאיר את הסעיף, כפי שהוצע על-ידי הממשלה.

סעיף 14, כפי שהוצע על-ידי סר ויינס,
נ ת ק ב ל
=====

לסעיף זה יסגן הסתייגויות לחה"כ א. פרי וק. כהנא.

ס ע י ף 5 1
=====

הינ"ר ש. פרסיץ:

בסעיף זה ברצוני לטאול את הסר שני דברים. א) האם מתוך נסיונו במועצת החינוך לא למד הסר כי גם המספר של 21 חברים ולא 35 הוא מספר המונע עבודה הראויה לטמא והופך את המועצה למעין פרלמנט שאינו נותן אפשרות לברר את השאלות הנידונות די הצורך. הייתי רוצה לדעת אם בדעת הסר להציע שינוי בקטרל מספר חברי ועד חינוך.

ב) למדנו מתוך הנסיון במועצת החינוך שלא כל החברים מתחשבים במינויים ורואים חובה לעצמם להשתתף בישיבות. רק לעתים רחוקות ישנו קוורום במועצה, הייתי רוצה שייאמר בסעיף זה, כי חבר ועד חינוך שנעדר בלי סיבה מספקת תהיה אפשרות להחליפו באדם אחר.

ג. אזוליה:

אני מציע שלא ייקבע בחוק מספר חברי ועד החינוך, לא המינימום ולא המכסימום, כי אם בתקנות. אני גם מציע שלא תוגדר בחוק תקופת כהונתם של חברי הוועד, אלא בתקנות. אני מציע להוסיף ולוטר סמספר עובדי משרד

ג. אזניה:

בועד החינוך לע יעלה על 25% מכלל חברי הוועד. אני מציע לנסח זאת כדלקמן: "... מתוך עובדי משרד החינוך שמספרם לא יעלה על 25% מכלל חברי המועצה, חברי מועצות של רשויות מקומיות, אישים הפעילים בסדה החינוך הגבוה, טורים מתוך רשימה שתגיש הסתדרות המורים ואנשים הפעילים בסדה החינוך."

טר החינוך והתרבות:

אני רוצה לומר בסעיף זה מנוסח לאור הנסיון במועצת החינוך, במועצה פדגוגית וכו'. אני רוצה כאן מקום לחסם שמספר עובדי משרד החינוך יהיה רב מדי. יש הבדל בין אנשים ונציגים, כל מוסד יש לו נציגים ואילו אנשים מתמנים מבין הפעילים בסדה החינוך.

אשר למספר חברי הוועד, עלי לומר שהיות ואני מבטל את המועצה הפדגוגית, אזי יהיו בועד החינוך שני סוגי חברים - אנשים המנוסים בבעיות פדגוגיה ואנשי מעטה. אני רוצה לחלק את ועד החינוך לשתי ועדות קבועות ולכן אינני חושב שהמספר 35 הוא גדול מדי.

לדעתי יש לקבוע בחוק את מכסימום חברי הועד, כדי שלא יהיה לחץ, כי גופים ואישים רבים רוצים להיות מיוצגים בוועד.

י. רוזנברג:

אני מציע לנסח את סעיף 15 כדלקמן: "יוקם ועד לעניני החינוך אשר מספר חבריו יהיה לא יותר מ-35 ואשר יתמנו על-ידי הסר, כל אחד לתקופה של 4 שנים."

אני חושב שהסר יוכל למנות את חברי הוועד לפי שיקול דעתו ואין צורך לומר בחוק סאיזה גוף עליו לבחור.

אם הצעתי זו לא תתקבל, אני מציע להסאיר את הסעיף כמות שהוא ורק למחוק את הטלים "מתוך עובדי משרד החינוך והתרבות". טר החינוך יכול להיועץ עם עובדי משרד החינוך מתי שיש לו צורך בכך. גם חברי ועד החינוך יכולים לשאול את חוות-דעתם של עובדי משרד החינוך, כפי שחברי ועדת החינוך והתרבות עושים זאת. אינני חושב שיש למנות לוועד את עובדי משרד החינוך, כי הוועד צריך להיות עצמאי מחוץ למשרד החינוך.

י. סטילנסקי:

אני מציע שמספר חברי הוועד לא יעלה על 23. אני מציע גם שיאמר בכל פעם שהסר ימנה "מתוך..." ולא חלק "מתוך וחלק נציגים, כי מתקבל הרושם שהסר יוכל למנות בעצמו רק חלק מהחברים ואילו את יתר החברים הוא יאטרך לקבל, כפי שישלחו הסוסדות. פרטים מספריים טובים - טוב שיעברו לתקנות.

א. ריטלט:

אני מציע לא למנות דבר בסעיף זה. יש הבדל בין "מתוך" ובין נציגים והניסוח הנוכחי מוצדק. לא הייתי מתנגד לצמצם את מספר חברי הוועד, אולם אני מתנגד בכל תוקף למחיקת הטלים "מתוך עובדי משרד החינוך". עובדים גבוהים במשרד החינוך אינם עובדים טכניים, כי אם אנשים בעלי הסקפות על חינוך ואין לשלול מהם את האפשרות לשבת בוועד החינוך ולהביע את דעתם.

א. פרי:

אינני חושב שמספר חברי ועד החינוך שנקבע בסעיף זה הוא גדול מדי. ועד זה הנו ועד ציבורי, מעין מועצה, שהסר צריך להיועץ אמו ולכן ועד זה צריך לייצג את כל חוגי הציבור היהודי, הערבי ואת כל זרמי וגווי ההסקפות החינוכיות. אני חושב שצריך לקבוע בחוק גם את הטינימום וגם את המכסימום והייתי מציע להעלות את הטינימום ל-25, כדי להבטיח שיתוף של חוגים טובים. אני מציע שהוועד יתמנה על-ידי הסר מתוך שיתוף מועצת החינוך הקיימת. אני מציע למחוק את הטלים "מתוך עובדי משרד החינוך והתרבות". בטידה שיש צורך לסמוע את דעתם, ואני בטוח

או.

א. פרי:

שיש צורך לשמעה, הם חייבים להופיע בפני הוועד כנציגי משרד החינוך.
אני מציע להרחיב את הספציפיקציה של פירוט החוגים שמתוכם יש לסנות את חברי הוועד ולכלול גם את נציגי מוסדות החינוך התיכוני.

היו"ר ש. פרסיץ:

גלה יתמנו מתוך הסתדרות המורים.

א. פרי:

אני מציע שיהיו בוועד נציגי הגופים הציבוריים העוסקים בחינוך ואנשים הפעילים בשדה החינוך ויש להוסיף "סכל זרמי החינוך שהיו פעילים במדינה".

ה. כנר:

אני מציע לקבל את הסעיף כמות שהוא.

ז. בן-יעקב:

אני מציע לא לסנות את הסעיף, אלא רק להוסיף "נציגי הסתדרויות מורים מוכרות".

פ. כהנא:

אינני חושב שיש לקבוע בחוק כרוב בל יעבור שיטת הסתדרות מורים אחת. יכולות להיות כל מיני שיבות שבגללן נעמד בפני עובדה של קיום כמה הסתדרויות מורים. לכן אני מציע במקום "הסתדרות מורים" לכתוב "איגוד מקצועי של המורים".

שר החינוך והתרבות:

אינני מקבל את הצעת חה"כ רוזנברג.

סקרה וקבעתי הלכה.

ביחס להסתדרות המורים כבר היה

את אנשי הסתדרות המורים של אגודת ישראל אני יכול לסנות בתור אנשים הפעילים בשדה החינוך ולאן דווקא כחברי הסתדרות המורים.

אינני רוצה להתווכח עם חה"כ פרי.

גם בטוענת החינוך שיתפתי כל מיני אנשים.

אני מתפלא שרוצים לפגוע טעובדי משרד החינוך את האפשרות להיות חברים בוועד החינוך. אנשים אלה הם בסורות הראשונות של מערכת החינוך בארץ ודווקא מהם רוצים לסלול את האפשרות להביע את דעתם, בעוד שנותנים אפשרות זו לכל אדם אחר.

ר. צברי:

לא ברור לי מדוע צריכות להיות סתי טוענות - טוענת לחינוך מפלכתי

וטוענת לחינוך מפלכתי דתי?

שר החינוך והתרבות:

ועד החינוך יקבע את עניני החינוך בכל בתי הספר. הטוענת לחינוך מפלכתי דתי תקבע רק בבתי ספר דתיים.

היו"ר ש. פרסיץ:

אנו עוברים להצבעה. לסעיף זה ישנם התיקונים הבאים: א) חה"כ פרי מציע לקבוע מינימום של 25 חברים ומכסימום של 35. כמו כן הוא מציע לא לבחור חברים לוועד מתוך עובדי משרד החינוך והתרבות. הוא גם הציע שהמינויים לוועד החינוך ייעשו תוך התייעצות ושימוף עם טוענת החינוך היוצאת.

ב) חה"כ כהנא מציע שהמינויים יעשו מבין נציגי מוסדות החינוך הגבוה, מורים ואנשים הפעילים בשדה החינוך.

ג) היתה הצעה של חה"כ מפילנטקי להעמיד את מספר חברי הוועד על מכסימום של 25 ולחזור לפני כל פירוט של גוף שיוצג בוועד את הטלה "מתוך".

ד) חה"כ אזניה הציע לקבוע בחוק את המינימום בלבד ולסנות את החברים מבין אישים הפעילים בשדה החינוך הגבוה, נציגי הסתדרות המורים ואישים הפעילים בשדה החינוך.

או.

היו"ר ש. פרסיץ:

(ה) היתה הצעה שלי לקבוע בתקנות את הסדרים של השתתפות החברים, כדי למנוע מינויים של כבוד, ללא נטיאה בתפקיד.

(ו) היתה הצעה של חה"כ בן-יעקב לכתוב "הסתדרויות מורים טוהרות".

(ז) היתה הצעה של חה"כ פרי למנות חברים גם מבין ציגי מוסדות החינוך התיכוניים ונציגי גופי ציבוריים העוסקים בחינוך ואנשים פעילים בשדה החינוך טכני זרמי החינוך שהיו פעילים במדינה.

(ח) חה"כ רוזנברג לסחוק את הסיפא של הסעיף החל מהמלים "מתוך עובדי משרד החינוך...".

אנו מצביעים תחילה בקשר לספר חברי הוועד.

ההצעה לק לקבוע בחוק את מספר חברי הוועד
ל א נ ת ק ב ל ה
= = = = =

הסתייגות לחה"כ ב. אזניה.

ההצעה לקבוע את מכסימם חברי הוועד עד
25 - ל א נ ת ק ב ל ה
= = = = =

ההצעה לקבוע מינימם של 25 חברים
ל א נ ת ק ב ל ה
= = = = =

הסתייגות לחה"כ א. פרי.

ההצעה לקבוע מינימם של 15 ומכסימם של 35
חברים, לפי הצעת הממשלה, בתקבלה.
= = = = =

ההצעה לסחוק את הסיפא של הסעיף החל מהמלים
"מתוך עובדי משרד החינוך" לא בתקבלה
= = = = =

הסתייגות לחה"כ רוזנברג.

ההצעה לסחוק את המלים "מתוך עובדי משרד
החינוך והתרבות" לא בתקבלה
= = = = =

הסתייגות לחה"כ פרי.

ההצעה לכתוב כי מספר נציגי משרד החינוך בוועד
לא יעלה על 25% מכלל החברים - בתקבלה
= = = = =

הסתייגות לחה"כ ריימלט.

ועדת החינוך והתרבות,
15.7.53

או,

ההצעה לכתוב כי הבחירה תהיה מתוך נציגי מוסדות
החינוך הגבוה, סורים ואנשים פעילים בשדה החינוך
ל א נ ת ק ב ל ה
= = = = =

הסתייגות לחה"כ כהנא.

ההצעה לכתוב "הסתדרות סורים סוכרות"
ל א נ ת ק ב ל ה
= = = = =

הסתייגות לחה"כ בן-יעקב.

ההצעה לכתוב כי הבחירה תהיה גם מתוך נציגי
מוסדות החינוך התיכוניים, נציגי גופים ציבוריים
העוסקים בחינוך ואנשים פעילים בשדה החינוך שכל זרמי
החינוך שיהיו פעילים בטריבה - ל א נ ת ק ב ל ה
= = = = =

הסתייגות לחה"כ פרי.

ההצעה לקבל את הסעיף, כפי שהוצע על-ידי המטסלה,
עם תוספת שמספר עובדי משרד החינוך פוער לא יעלה
על 25% סכלל החברים ועם תוספת הסלה "סה"ך
נ ת ק ב ל ה
= = = = =

הישיבה ננעלה בטע ה 11.15.